

kan det jo naturligviis ikke Andet end være navnlig Thyderne hjært, at der aabnes dem den størst mulige Leilighed til saavel indbyrdes Forbindelse med det øvrige Land, som Forbindelse med Udlandet. Det er den engelske Handel, de særlig sætte Priis paa, og jeg er aldeles enig med min ærede Nabo (M. Hage) i, at vort egentlige store Udførselssted i Fremtiden er Ballum, der vil i Tiden faae det bedste Punkt for vor hele fremtidige Udførsel. Hamborg derimod, hvor der under hele Krigen langtfra har viist sig god Handel, og som kun beskjærer vor Handel, bør vi faa lidet have at gjøre med som muligt. Der er ogsaa en anden Grund, hvorfor jeg ligeledes mener, at vi altid bør bygge Nord og Ost fra, og det er den Fare, der vil være for vort Forsvarsvæsen ved at bygge Banen Syd fra. Jeg kan ikke paa nogen Maade være enig med det ærede Fleertal i den Anskuelse, at Forsvarsvæsenet skulde være Provindsen Danmark ligegyldigt, jeg troer tværtimod, at vi paa det Bestemteste maae tage Hensyn dertil. Jeg vil gjerne indrømme, at vore militære Ingeniører maaftøe ere gaaede noget for vidt i deres Anskuelser i saa Henseende, men paa den anden Side bør man paa ingen Maade overse den store Fare, der ligger i, at man faa at sige bygger en Bro for Sjælden. Derpaa havde vi et Exempel i 1848; vi faae, hvorledes den preussiske Armee hurtig og let blev ført fra Grønsen og til Rendsborg. Tænke vi os altsaa det af Fleertallet foreslaaede System fuldført Syd fra, saa vil man ikke kunne nægte, at der netop i en Midtbane ligger en meget stor Fare for, at en overveiende stærk Armee pludselig kan trænge ind i Sjælland, gaae op i Hjertet af Landet og derfra med Lethed udbrede sig til begge Sider. Dette er et Moment, som vi paa ingen Maade maae tabe af Sigte, naar vi vilde have en nogenlunde ordentlig Jernbane. Dermed vil jeg ikke sige, at de Fordringer, der hidtil ere gjorte med Hensyn til Forsvarsvæsenet, og navnlig med Hensyn til Fredericia, ubetinget ere begrundede. Jeg tør imidlertid ikke have nogen bestemt Mening om denne Sag, da jeg ikke er militærkyndig, og derfor ikke vil anmasse mig en Dom, men det er dog i ethvert Tilfælde min personlige Mening, at Forsvarsvæsenet har

fit store berettigede Krav til Jernbanevæsenet. Den 7de Grund, hvorfor jeg har meent, at man stadig burde bygge fra Nord til Syd og fra Ost til Vest i den foreslaaede Følgeorden, er den, at jeg troer, at man derved vilde komme til at gjøre nogenlunde lige Skjel mellem de forskjellige Landsdele. Sjælland har igjennem en Bevilling af Rigsdagen faaet en Jernbane, det Samme er nu ligeledes Tilfældet med Sjælland, og det forekommer mig derfor, at Touren nu ligeledes maaftøe være kommen til Thyen, saameget mere, som en Bane igjennem Thyen dog er en naturlig Forbindelse af den sjællandske. Jeg skal i den Henseende tillade mig at oplyse en Omstændighed, der maaftøe ikke kunde være ganske uden Interesse. Den nuværende Hoved-Ingenieur for Jernbanen, der er bekendt som en særdeles duelig Mand, har i Anledning af det Spørgsmaal, der har været under Forhandling angaaende Dampfergen i Lillebelt, foretaget en Reise til Ebinburg og besøgt den saakaldte Granton-Færge, som benyttes til Overfarten til den modsatte Side af Firth of Forth. Han har erklæret, at en lignende ikke alene var anvendelig i Lillebelt, men at han endog var fuldkommen overbevist om, at den til alle Tider, med Undtagelse af naar der var Eis, vilde kunne benyttes i Storebelt. Hvis dette skulde kunne lade sig realisere, saa have vi her en faktisk Forbindelse mellem Sjælland og Thyen, og saa have vi derved opnaaet at kunne føre vore Væxer uden Omladning directe mellem Sjælland og Thyen. Der vilde altsaa med Hensyn til vor Jernbaneforbindelse i det Hele være gjort et meget stort Skridt fremad. Dersom man som sagt kan stole paa, at dette praktisk vil kunne gjenneføres, hvad der, efter hvad jeg har hørt, maa antages, saa vil man jo kunne faae en fortløbende Linie lige fra Kjøbenhavn til Hamborg, og paa den anden Side lige fra Kjøbenhavn til Aalborg, eller, som Mogle helst vilde, til Frederikshavn. Dette er af meget stor Betydning med Hensyn til vor hele Jernbanedrivning, thi herved forvandle vi paa en Maade Vand til Fastland.

Jeg skal ikke som et yderligere Moment for Følgeordenen fremhæve det lokale Stand-